

III. OMURGA ORTEZLERİ

1) OMURGA ORTEZLERİ

**2) SERVİKAL ve SERVİKOTORAKAL
ORTEZLER**

3) TORAKOLUMBOSAKRAL ORTEZLER

1) OMURGA ORTEZLERİ:

- Bu anatomik yapıda artış gösteren sapmalar deformite olarak değerlendirilir ki bunlar koronal düzlemde **skolyoz**, sagittal düzlemde **kifoz** ve **lordoz**dur.

- Ortezle öncelikle deformitenin ilerlemesini engellemek ve geliřmekte olan omurgaya düzgün pozisyon vererek deformiteyi düzeltmek amaçlanır.

- Kolumna vertebralis patolojilerinde kullanılan ortezler ya vertebraların dinamik veya statik kontrolünü sağlamak ya da postüral bozukluğu gidermek, fonksiyonelliği sürdürmek amacıyla planlanır.
- Böylece ağrısız, stabil omurga elde edilir, nörolojik dokular korunur veya nörolojik iyileşme için ortam hazırlanır ve omurga desteklenerek erken mobilizasyon sağlanır.

- Hangi amaç için kullanılırsa kullanılsın, hangi malzemeden üretilirse üretilsin omurga ortezlerinin temelini **pelvik bantlar** veya **pelvik korseler** oluşturur.

□ *Bu pelvik bantlar çok çeşitli olmakla birlikte;*

- I. Düz pelvik bant,
- II. Kelebek şeklinde pelvik bant,
- III. Açılı (angular, köşeli) pelvik bant,
- IV. Gluteal ilaveli pelvik bant,
- V. Çift pelvik bant (Steindler Tip Pelvik Bant),
- VI. Menteşeli pelvik bantlar ve
- VII. Termoplastik pelvik korse şeklindedirler.

Omurga ortezleri uygulandıkları bölgeye göre isim alırlar

- **Servikal Ortez (SO)** : Cervical Orthosis (CO),
- **Servikotorakal Ortez (STO)** : Cervicothoracal orthosis (CTO),
- **Lumbosakral Ortez (LSO)**: Lumbosacral orthosis (LSO),
- **Torakolumbosakral Ortez (TLSO)**: Thoracolumbosacral orthosis (TLSO)
- **Servikotorakolumbosakral Ortez (STLSO)**: Cervicothoracolumbosacral orthosis (CTLSO) şeklinde yapılır.

2) SERVİKAL VE SERVİKOTORAKAL ORTEZLER:

- ❑ Bazı esnek örgü malzemedен oluşturulan metal veya plastik desteği bulunmayan gövde korseleri de mevcuttur.
- Hazır üretilen bu korselerin yalnız ısıtma ve plasebo etkileri vardır.

3) TORAKOLUMBAL ve LUMBOSAKRAL ORTEZLER:

A) Taylor Torakolumbosakral Ortez:

- Bunlardan biri Taylor tarafından geliştirilen ortezdır.
- Bu orteziñ orijinali pelvik bant üzerine yerleřtirilen çift paraspinal ve çift midaksillar dikine elik çubuktan oluřur.

- Yerine aksillar desteğin olmadığı, paraspinal barlar üzerinde uzanan ve omuzu çevreleyen kolonların subkostal transvers barlara tutturulduğu **Modifiye Taylor TLSO** kullanılmaktadır.

■ Fisher ortezi

*b.*Kelebek pelvik bantlı Fisher tipi TLSO

B) Hiperekstansiyon Ortezi (Jewett Ortezi):

- üç nokta prensibi
- alt torakal bölge kifozylarında etkili

- **Anti kifoz ortezi** olarak da bilinen bu orteizde Jewett'in sternal parçası termoplastik TLSO ile birleştirilmiştir.

- Hiperekstansiyon (Jewett) ortezi, Taylor ortezinin kullanıldığı yerlerde, adolesan kifozisde ve vertebra korpus kırıklarında vertebralara binen stresleri korpustan arkusa aktarmak amacıyla tercih edilir.
- Ciddi kifotik deformitelerde veya lumbal spinal cerrahi sonrasında Taylor ve Hiperekstansiyon TLSO'ları etkisiz kalabilir.

C) CASH (Curriciform Anterior Spine Hyperextension) Ortez:

- Taylor ve Jewett ortezlerine benzer amaçla kullanılan bir başka ortez de **CASH (Curriciform Anterior Spine Hyperextension) ortezdir.**

- Bu orteizde sternal (F_1) ve symphysis pubis üzerindeki (F_2) pedlere karşı, üçüncü kuvvet (F_3) apikal vertebra veya lezyon yerinin biraz altından uygulanır.

D) Steindler Ortezi:

- Arthur Steindler tarafından geliştirilen ve spinal kolonun tam immobilizasyonunu sağlayan bir TLSO'dur.
- Çift pelvik bant üzerine inşa edilen ortezin bir çift paravertebral, bir çift midaksillar ve bir çift parasternal dikine çelik çubuğu bulunur.
- Paravertebral çubuklar spina skapulalar altında uzanan transvers çubukla birleşir.

- Paravertebral çubukları kesen, spina skapulalar altında uzanan transvers çubuk anteriorda klavikulaların 3 cm altında sona erer ve yönleri larenkse doğrudur.

- Torakal vertebraları ilgilendiren travmatik, enfeksiyöz veya tümoral nedenli lezyonlarda;
- Postoperatif füzyon, kifoz, kompresyon kırığı, osteoporoz, burst kırığı, spinal stenoz, laminektomi sonrasında kullanılan vertebral kolonu tam immobilize edici bu ortezlerle gövde hareketleri tümüyle kısıtlanır.

- Bazen servikal füzyon veya servikal kompresyon kırığı veya servikal osteoporoz korsenin **CTLSO** şeklinde planlanmasını gerektirir.